

دروست بوونی دهوله تی سهر به خوئی كوردی ده بیئت سهره تا شه قامی كوردی بانگه شهی بو بکات

حوسین ئیسماعیل خان دهلۆ

husin966@yahoo.com

سهرباری ئه وهی ساله های ساله نه ته وهی كورد به دههست حكومه ته سهردهست و داگیركهره كانی كوردستانه وه دووچارى پاكناوى نه ژادى و ره شه كوژى و قه لاجۆكردن بووه، ئه وه ره گه ز و نه ته وه و دهسه لاته جیاوازانهى له سهردهم و قوناغه جیا جیاكانى میژوودا فه رمه نپه وا و خۆسه پین بوونه له كوردستاندا به راست و چه پدا كه مته رخه می و درییان نه كرده وه له پیاده كردنى سیاسه تی راگواستن و كوشتن و زینده به چال كردن و كوچ پیکردن تاكو سیما و مۆركى ئه م نیشتمان به گۆرن ، پاش ئه وه هه موو كوشت و كوشتاره پاش ئه وه هه موو ویرانكارى و خاپوركردنه ، پاش ئه وه هه موو ئاواره بوون سهرگهردانیه ، پاش ئه وه هه موو هه پشه و داپلۆسینه بۆ گۆرینه ی ناسنامه ی نه ته وهی و پهیره و كوردنى سیاسه تی ته عریب و ته فریب و ته تریك و... هتد ، هیشتا پتر له چل ملیۆن كورد له كوردستانی گه ورده دا ده ژیت ، سنورى سروشتى و میژووى خاكى كوردستان زیاتر له پینچ سه د کیلۆ مەترى دوو جا ده بیئت ، كورد وه كو نه ته وه ته واوى بته كانی نه ته وهی تیدا به رجه سته یه و هیچی له نه ته وه كانی دیکه ی دنیا كه متر نییه ، خاوه نی خاك و میژوو و زمان و فه ره نگ و كه لتورى خۆیه تی .

له جیهاندا ده ورو به رى 200 دهوله ته هه یه كه خاوه ن سهر وه ریه كانی خۆیانن ، ژماره ی دانیشوانى كوردستان له نزیكه ی نیوه ی هه ریه ك له وه دهوله تانه زیاتره له رووى ژماره ی دانیشوانه وه ، رووبه رى خاكه كه ی چه ند جاره ی ژۆر له وه دهوله تانه ده بیئت له رووى سنورى جوگرافیه وه ، سه ر زه وى و ژیر زه وى خاكى كوردستان ژۆر به پیت و دهوله مهنده و توانای خۆراكدان و ژیان و گوزه راندنى چه ند جاره ی دانیشوانه كه ی هه یه ، له به ره به یانى میژووه وه كورد خاوه ن ده وله ت و فه رمانپه واى خۆی بووه له ده وله تی (ماد) دا ، له ژۆریه ی وولاتانى تری گیتی گه لیكى دپیرینتر و كونتره له سه ر خاكى خۆی ده ژیت كه كوردستانه ، رووبه رووى گشت داگیركارى و هیرش و په لامار و شه پۆلى داگیركارى و فراوان خوازی بووه ته وه و سنگى كرده وه ته قه لغان بۆ پاراستنى خاك و نیشتمان كه ی و رووباریك خوین و ده ریایه ك فرمیسیكى له و پیناوه دا پیشكه ش كرده وه ، سه ره له دان و شوپش و راپه رینه كانی كورد بۆ به ده سه ته پینانى ئازادى و سه رفه رازى ئه وه نده ژۆر و زه به ندن له ژماره نایه ن ، كه م گه ل و نه ته وه هه یه سه ركرده ی كاریزمای وه كو سه ركرده و رابه رانى كوردی تیدا هه لگه وتوو بیئت ، له دپیره مانه وه هه ر له نغرو بوونی یه كه م ده وله تی كوردیه وه گه لی كورد شه پیدای ئازادى و سه ره به خۆی بووه و بیچان بووه له كوژش و خه باتكردن .

له سه ر گۆی ئه م زمینه پان و پۆرده ا هیچ نه ته وه یه كه نییه نه ئامارى دانیشوانه كه ی و نه خاوه ن رووبه رى كى خاكى ئاوا و نه تیکۆشینى كى له م چه شن و بابه ته ی هه بیئت و خاوه ن ده وله تی سه ره به خۆ و قه واره و کیانى سیاسى خۆی نه بیئت ، ئیتر نازانم ئه مه غه درى زه مهن و میژووه یان قه ده رى ئیمه یه له سه ر ئه م خاكه ده ژین و ده وله مهنده به ئاو سامانه سروشتى و كانزاكان و سروشتى ناوچه كه واى كرده وه هه میشه جیگای چاو تیپرىنى وولاتانى تر بیئت وهه میشه به داگیركاروى و ژیر ده سه تی بمپینته وه ، یان ناكوكى و خۆخۆرى و ناته بابی نیوخۆی كورد وه كو ده لئین: (ده رده كورد) هیواكانمانى له كۆرپه ی و له مه لۆتكه پدا تاساندوه و ریگاكانى دروستكردنى ده وله ت بوونمانى كرده ته هه زاران قوناغ و فه رسه خ ، یان قه ده رى ئیمه ی كورد واى هانیوه له نیوان به رداشه كانی عه رب و تورك و فارسدا دروست بوون و بوونه ده وله تمان به ارن .

سیاسه توانى كى فه ره نسى له سالانى پیشوودا باسى كوردی كرد بوو كه نه ته وه یه كى به ریز و میه ره بانه و ژۆرى خۆش ده ویت به لام كاتیك باس له به رمیله نه فتیك ده كرى هه موو ئه وه خۆشه و یستیه فه رامۆش ده كرى و كاله ده بیته وه ، ئه ی نه ته وه و حكومه ته سه رده سه ته كانی كورد و كوردستان ئه گه ر سالانى كه شیه ی رۆحمان ده مژن و خیر و بیری ئه م نیشتمان ده دزن ، ئه گه ر وه كو كویله ته ماشامان ده كه ن و پاساوانى به ردركى

سامانه دزراوهكەى خۆمانمان پيڤهكەن ، ئەگەر خۆتان بەگهوره و ئيمه به بچوك تەماشاشا دەكەن ، ئەگەر خۆتان بە ليزان و شارەزا و ليۆهشاوه تەماشاشا دەكەن و ئيمەش بە نەزان و كەم توانا ، ئيتىر كاتى ئەوه هاتووە تيرانيهكانتان بگۆرپن ، ئيمەش هيچمان له نەتەوهكانى ديكە كەمتر نيه هەقە ببينه خاوهنى دەولەتى سەر بەخۆى خۆمان چونكە ئەزمونى ئەم چەند سالەى بەرپۆهبردنى كوردستان پاش ئەوه موو پاشقول گرتنەى ئيوە دەرى خست كورد تواناى بەرپۆهبردنى هەيه .

تاك و كۆى كۆمهلگای كوردى پيويستە پرسى دروست بوونى دەولەتى كوردى له ديدگای خەلكى كوردستانهوه سەرچاوه بگريت ئەوه ئەرك وهزيفەى هەمووانه دەبيت كەمترخەمى تيدا نەكەين ، بانگەشەى شەقامى كوردى لەمەر دروستبوونى دەولەتى كوردى سەركرده و ريبەرانى پارت و ريكخراوه سياسيهكان ناچار بكات بۆ هەلگرتنى دروشمى دەولەتى سەربەخۆ چونكە ئيمه له بەردەم باهۆزهيهكى جيهانداين كە وورد و درشتى دۆزهكان له بەردەم تيروانينى وولاته زلهيز و بريار بەدەستهكانى جيهاندا دەخويندريتهوه ، چونكە گەر ئەمىرۆ ناچارى سەرمان دەكات بە مالى دوزمندا خۆ سبهينى له پشت ئەمپۆهويه و نەوهى داهاتوو ئەوان دريژه پيڤههري ئەم كاروانەن .